

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka, Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **A. T.,** zastoupený JUDr. Alenou Lněničkovou, advokátkou se sídlem Jandova 8, Praha 9, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 1. 9. 2009, č. j. 46 Az 23/2009 – 35,

takto:

I. V řízení **se pokračuje.**

II. Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 1. 9. 2009, č. j. 46 Az 23/2009 – 35, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata případu

[1.] Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalovaný jako stěžovatel domáhá zrušení výše uvedeného rozsudku Krajského soudu v Praze, kterým bylo zrušeno rozhodnutí stěžovatele ze dne 24. 4. 2009, č. j. OAM-100/LE-05-05-2009, a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.

[2.] Zmíněným rozhodnutím byla zamítnuta žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodná podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o azylu“).

[3.] O udělení ochrany žalobce požádal 1. 4. 2009. V pohovoru v kurdském jazyce, doplněném 10. 4. 2009 o další informace, vypověděl žalobce, že Turecko opustil 28. 3. 2009. Jako hlavní důvody pro opuštění vlasti uvedl strach o život ze strany rodiny dívky, do které se zamiloval. Společně s onou dívkou rozdávali letáky jím podporované politické strany DTP. Kvůli sympatiím s touto stranou prý byl vyslýchán policií za použití násilí po parlamentních volbách v roce 2007 – protože policie se od někoho dozvěděla, že volil zmíněnou stranu. Policie se obává i proto, že byl údajně zatčen při oslavě svátku Newroz v březnu 2007 a poté byl odsouzen na půl roku odnětí svobody. Důvodem zatčení bylo nesení kurdské vlajky a provolávání hesla „Ať žije Kurdistán!"

II. Námitky stěžovatele

[4.] Stěžovatel v kasační stížnosti uplatnil důvod zakotvený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s."), kterým napadá I. část výroku rozsudku Krajského soudu, kterou bylo zrušeno jeho shora označené rozhodnutí (poznámka NSS: výrokem II. krajský soud rozhodl o tom, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení a výrokem III. o odměně ustanovené advokátky).

[5.] Stěžovatel uvádí, že se soud plně ztotožnil s jeho názorem, že výpovědi žalobce ve správním řízení byly nekonzistentní, stále se měnící a protiřečící si. Důvod zrušení správního rozhodnutí a vrácení věci spočíval v tom, že soud shledal správní rozhodnutí vadným. Vadu spatřoval v neřešení otázky udělení doplňkové ochrany a zjištění možné újmy, která by žalobci hrozila při návratu do vlasti.

[6.] Stěžovatel své tvrzení, že není povinen současně se žádostí o azyl posuzovat i možnost udělení doplňkové ochrany, opírá o nesjednocenou judikaturu Nejvyššího správního soudu (konkrétně usnesení NSS č. j. 4 Azs 51/2009 - 65 ze dne 29. 9. 2009, kde NSS konstatuje judikatorní rozkol; všechna rozhodnutí NSS jsou vyhledatelná na www.nssoud.cz).

[7.] Dalším důvodem, proč není nutné o doplňkové ochraně rozhodovat současně, je podle stěžovatele údajná duplicita v jeho správní činnosti. O udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu by se mělo rozhodovat kvůli naplnění zásady „non-refoulement", aby se vyloučila možnost újmy, která by mohla být žadateli o azyl způsobena, kdyby vycestoval zpět do vlasti. K uvedené duplicitě (kdyby o doplňkové ochraně rozhodl současně v jednom rozhodnutí s odmítnutím žádosti o azyl) by došlo podle stěžovatele proto, že již zásadu „non-refoulement" naplnil v rámci závazného stanoviska, které podal Policii ČR v souvislosti s rozhodnutím o správním vyhoštění – Závazné stanovisko č. j. CPR-1174-10/PŘ-2009-004112, e. č. ZS10586, ze dne 30. 3. 2009. Možná újma tedy již zkoumána byla.

[8.] Stěžovatel se dále domnívá, že svým názorem na rozhodnutí o doplňkové ochraně se soud snaží měnit ustanovení zákona o azylu, což je protiústavní jednání. Kromě toho přímo sám zákon o azylu ukládá povinnost zkoumat existenci vážné hrozící újmy jen v případech, kdy je žádost o azyl zamítnuta podle § 16 odst. 1 písm., e) a f), nikoliv však podle písmene g).

[9.] Obhajobu svého rozhodnutí uzavírá stěžovatel konstatováním, že zmatené měnící se výpovědi žalobce, ve spojení s jeho platným cestovním dokladem s razítkem letištní kontroly, jasně dokazují, že by žalobci ve vlasti žádná újma hrozit neměla.

[10.] Stěžovatel je přesvědčen, že pro zrušení správního rozhodnutí nebyl dán zákonný důvod. Na podporu závažnosti kasační stížnosti dodává, že tato přesahuje jeho zájmy (§ 104a s. ř. s.), a tudíž by měla sloužit ke sjednocení judikatury NSS.

[11.] Od NSS tímto požaduje vyřešení otázky duplicity posuzování existence hrozící vážné újmy dle § 14a odst. 2 zákona o azylu a dle § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Dále by měla být podle stěžovatele judikaturou postihnuta existence závazného stanoviska dle § 120a zákona o pobytu cizinců.

III. Vyjádření žalobce

[12.] Žalobce má za to, že napadený rozsudek byl vydán v souladu s právními předpisy a nejsou proto dány důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[13.] Dále se žalobce domnívá, že možnostmi uložení doplňkové ochrany by se žalovaný měl zabývat ze své úřední povinnosti automaticky, což však v daném případě neučinil.

[14.] Žalobce dále míní, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje zájmy stěžovatele. Judikatura uvedená v jeho argumentaci tento názor vyvrací. Věc již byla řešena. Proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

IV. Vlastní argumentace soudu

[15.] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu v Praze v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných argumentů a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[16.] Stěžovatel uplatnil pouze jeden žalobní důvod, a to nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení - § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[17.] Usnesením ze dne 10. 6. 2010, č. j. 2 Azs 23/2010 – 64, bylo řízení přerušeno z důvodu předložení otázky relevantní pro rozhodnutí v této věci rozšířenému senátu zdejšího soudu. Za této situace, kdy důvodem předložení označené věci byla nejednota judikatury zdejšího soudu, je současně zřejmé, že kasační stížnost musela být shledána přijatelnou.

[18.] Rozšířený senát rozhodl dne 8. 3. 2011 rozsudkem č. j. 7 Azs 79/2009 – 84, přičemž pro tento případ je zásadní právní věta, kterou uvedl ve výroku I.: „*Krajský soud je oprávněn zrušit rozhodnutí správního orgánu pro vady řízení, byť by nebyly žalobcem výslovně namítány, pokud tyto vady brání přezkoumání rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů.*“ Dále je zde uvedeno, že „*uvedení žalobních bodů je jednoznačné ustavení rámce požadovaného soudního přezkumu ve lhůtě zákonem stanovené k podání žaloby. Zákonný požadavek je proto naplněn i jen zcela obecným a stručným - nicméně srozumitelným a jednoznačným - vymezením skutkových i právních důvodů tvrzené nezákonnosti nebo procesních vad správního aktu tak, aby bylo zřejmé, v jaké části a z jakých hledisek se má soud věcí zabývat*“ (viz shodně rozsudek rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 – 78, publ. pod č. 2162/2011 Sb. NSS). Dále rozšířený senát konstatoval, že „*pokud tedy soud má k dispozici poznatky o tom, že žadateli o azyl je nezbytné poskytnout doplňkovou ochranu podle § 14a*

zákona o azylu, neboť její neposkytnutí by bylo narušením zásady non-refoulement a ochranu již nelze poskytnout v jiném řízení, rozhodnutí žalovaného zruší, aniž by taková skutečnost musela být žalobou výslovně namítána."

[19.] Z uvedených citací a po zvážení konkrétních okolností případu žalobce soudu vyplynuly následující závěry. Žalobcovou povinností je v žalobě uvést všechny žalobní důvody, které v jeho řízení přicházejí v úvahu. V případě řízení o udělení mezinárodní ochrany tedy zmínit i možnost, že nebylo rozhodnuto o doplňkové ochraně podle ustanovení § 14a zákona o azylu. Pokud tento žalobní důvod žalobce sám nezmíní, je krajský soud vázán rozsahem žaloby a nad její rámec může jít a zrušit tak správní rozhodnutí, proti kterému žaloba směřuje, pouze v omezených případech. Těmito případy jsou takové situace, kdy by vady řízení žalobcem neuplatněné bránily přezkoumatelnosti správního rozhodnutí v rozsahu bodů, které žalobce namítal. Jde tedy o případ, kdy sám krajský soud na základě dostupných materiálů uzná, že je nutné doplňkovou ochranu poskytnout.

[20.] V rozsudku napadeném nyní projednávanou kasační stížností vycházel krajský soud z právního názoru, který s citovaným názorem rozšířeného senátu není souladný a v tom spočívá nutnost jeho zrušení. Konkrétně se jedná o otázku uplatněných žalobních bodů. Pokud totiž žalobce v žalobě doplňkovou ochranu vůbec nezmínil a jeho argumenty směřovaly pouze do nesprávného posouzení skutkové stránky případu, na základě níž se domníval, že mu má být udělen azyl podle ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu, nemůže soud rozhodnout nad rámec rozsahu podané žaloby. Jak totiž plyne z obsahu spisu, krajský soud zjevně neměl k dispozici ani žádné podklady, z nichž by ve shora nastíněných intencích vyplývala nutnost uložení doplňkové ochrany.

V. Shrnutí

[21.] Lze proto shrnout, že kasační důvod zakotvený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. byl naplněn a proto Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Praze zrušil. Krajský soud je v dalším řízení vázán shora uvedeným právním názorem (§ 110 odst. 3 s. ř. s.),

[22.] V novém rozhodnutí rozhodne krajský soud též o nákladech řízení (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. dubna 2011

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu